Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/2507

27.9.2024.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2024/2507

(2024. gada 26. septembris),

ar ko attiecībā uz pasākumiem, kuri jāveic, lai novērstu *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) ievešanu un izplatīšanos Savienībā, groza un labo Īstenošanas regulu (ES) 2020/1201 un attiecībā uz to augu sugu sarakstu, uz ko neattiecas atbrīvojums no prasības par augu pasu izsekojamības kodu, groza Īstenošanas regulu (ES) 2020/1770

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK ([1]), un jo īpaši tās 28. panta 1. punkta a), d), e), f) un h) apakšpunktu, 28. panta 2. punktu un 83. panta 3. punktu,

tā kā:

(1) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/1201 ([2]) paredz pasākumus, kuru mērķis ir novērst *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) ("norādītais kaitīgais organisms") ievešanu un tālāku izplatīšanos pa Savienības teritoriju.

(2) Kopš 2020. gada augusta gūtā pieredze Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 piemērošanā norāda, ka dažus tās noteikumus ir lietderīgi pārskatīt.

(3) Trūkst skaidrības par norādītajam kaitīgajam organismam relevanto vektoru identitāti. Tāpēc un atbilstoši zināšanām, kas iegūtas no norādītā kaitīgā organisma klātbūtnes, attiecīgie vektori būtu jādefinē kā tādi *Cicadomorpha* kukaiņi, par kuriem ir zināms, ka tie norādīto kaitīgo organismu pārnes uz augiem, vai jebkuri citi kukaiņi, par kuriem ir aizdomas, ka tie norādīto kaitīgo organismu pārnes uz augiem.

(4) Norādītais kaitīgais organisms ir atklāts augos, kuriem ir novēroti infekcijas simptomi, bet kuri nav norādīti sarakstā kā saimniekaugi. Tāpēc tad, ja ir aizdomas par infekcijām, uz Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 2. panta pamata veikto ikgadējo apsekojumu tvērumā vajadzētu būt ne vien saimniekaugiem, bet arī citu sugu augiem. Turklāt, lai būtu droši, ka notiek norādītā kaitīgā organisma savlaicīga atklāšana, apsekojumu tvērumā vajadzētu būt iespējai apsekot norādītā kaitīgā organisma klātbūtni vektoros.

(5) Turklāt teritorijās, par kurām zināms, ka kaitīgā organisma tajās nav, apsekojumi, kas inficētajos augos ar vismaz 80 % ticamību atklāj klātbūtnes līmeni 1 %, dalībvalstis vai trešās valstis dažkārt apgrūtina. Tāpēc 2. panta 4. punktā, 28. panta a) punktā un 29. panta a) punktā ticamības līmenis un domājamā prevalence nav jānorāda. Tā vietā dalībvalstīm un trešām valstīm vajadzētu būt iespējai, vadoties no Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes ("Iestāde") "Statistiski pamatotu un uz riska analīzi balstītu *Xylella fastidiosa* apsekojumu pamatnostādnēm" ([3]) lemt par to teritorijā veikto apsekojumu ticamības līmeni un par tajos ietverto (organisma) domājamo prevalenci.

(6) Lai pienācīgā līmenī nodrošinātu fitosanitāro aizsardzību, turklāt 2. pantā ir jāprecizē: ja kādā vektorā ir atklāts norādītais kaitīgais organisms, apsekojumi ap inficētā vektora konstatējuma vietu (atradi) būtu jāpastiprina, lai atklātu ar norādīto kaitīgo organismu inficētos augus.

([1]) OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj.
([2]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/1201 (2020. gada 14. augusts) par pasākumiem, kas veicami, lai novērstu *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) ievešanu un izplatīšanos Savienībā (OV L 269, 17.8.2020., 2. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1201/oj).
([3]) *EFSA Supporting publication 2020:EN-1873*. 76 lpp. (https://doi.org/10.2903/sp.efsa.2020.EN-1873).

(7) Būtu jāprecizē: ja ekoklimatisko apstākļu dēļ norādītais kaitīgais organisms brīvā dabā ieviesties nevar, Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 2. pantā minētie apsekojumi nav jāveic brīvā dabā, bet gan tikai attiecīgajās vietās, kur saimniekaugu klātbūtne var radīt risku, ka norādītais kaitīgais organisms varētu izplatīties pa Savienības teritoriju.

(8) Turklāt attiecīgā fitosanitārā riska gaismā Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 4. panta 1. punkta pirmajā daļā ir jāprecizē, ka norobežota teritorija būtu jāizveido tikai tad, ja norādītā kaitīgā organisma klātbūtne augos ir oficiāli apstiprināta.

(9) Lai gan saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 5. panta 3. punktu piemērojot atkāpi, kas paredz neizveidot norobežotu teritoriju, apsekojumi būtu jāveic, minētās regulas 5. panta 4. punktā noteikto pienākumu veikt ikgadējus apsekojumus ir saprātīgi noteikt uz īsāku laiku, proti, uz vienu gadu. Tomēr, lai nodrošinātu minēto apsekojumu ticamību, ir jānorāda, ka to saturs ir testu paraugu vākšana, kurā izmanto minētajā regulā norādītos molekulāros testus, un jānorāda šādu apsekojumu minimālais ticamības līmenis un tajos ietvertā domājamā prevalence.

(10) Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 7. panta 1. punkta e) apakšpunkts piemērošanas laikā ir radījis zināmu neskaidrību. Skaidrības labad būtu jāprasa, ka augi, kuriem testi norādītā kaitīgā organisma klātbūtni nav uzrādījuši, nav jāizņem.

(11) Lai apmierinātu sabiedrības prasības attiecībā uz vecu koku vai ar īpašu sociālu vērtību, kultūrvērtību vai vidisku vērtību apveltītu koku aizsardzību, regulas 7. panta 3. punktā paredzētās atkāpes no 7. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunkta tvērums būtu jāpaplašina, to attiecinot uz minētajiem kokiem.

(12) Lai izskaušanas pasākumu piemērošanā resursus varētu izmantot optimāli, ir lietderīgi atļaut, ka konkrētā norobežotā teritorijā dalībvalstīm nav nekavējoties jāņem paraugi no norādītajiem augiem, kam pēdējos divos gados nav konstatēta inficēšanās, un šādi augi nav jātestē. Tomēr, un arī tāpēc, lai fitosanitāro aizsardzību nodrošinātu pienācīgā līmenī, minētie augi ir jāiekļauj to apsekojumu tvērumā, kas katru gadu ir jāveic Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 10. pantā aprakstītajās norobežotajās teritorijās.

(13) Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 8. un 14. pantā ir jāprecizē, ka pirms augu aizvākšanas un tās laikā būtu jāveic attiecīgas fitosanitāras apstrādes, jo īpaši vektoru lidošanas sezonā. Turklāt 8. pantā lauksaimniecības platības būtu skaidri jānošķir no citām teritorijām, jo, kopš pieņemta Īstenošanas regula (ES) 2020/1201, norādītā kaitīgā organisma uzliesmojumi ir atklāti teritorijās, kas nav lauksaimniecības platības.

(14) Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 9. un 16. pants paredz iespēju, ka tad, ja izņemto augu koksnei ir veikta attiecīga fitosanitāra apstrāde, to neiznīcina. Tomēr pieredze liecina, ka ir vēl jāprecizē, ka kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka šai koksnei jābūt brīvai no lapām un zariem, lai jebkāds norādītā kaitīgā organisma izplatīšanās risks būtu novērsts.

(15) Pēc apsekojumiem, kas notika uz Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 10. panta pamata, Portugāle apstiprināja, ka norādītā kaitīgā organisma izskaušana vairāku Portu reģiona pašvaldību, proti, *Espinho*, *Gondomar*, *Maia*, *Matosinhos*, *Porto*, *Santa Maria da Feira* un *Vila Nova de Gaia*, teritoriālajās vienībās, vairs nav iespējama.

(16) Tāpēc šīs teritoriālās vienības būtu jāpievieno attiecīgajam izplatības ierobežošanas pasākumiem pakļauto inficēto zonu sarakstam, kurš dots Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 III pielikumā.

(17) Inficētajās zonās, uz kurām attiecas izplatības ierobežošanas pasākumi, teritoriju, kurā buferzonai piegulošajā inficētajā zonā ir jāveic ikgadēji apsekojumi, no 5 km ir lietderīgi samazināt līdz 2 km. Tāds platības samazinājums dos iespēju pieejamos resursus vairāk koncentrēt uz norādītā kaitīgā organisma izplatības profilaksi.

(18) Inficētajās zonās, uz kurām attiecas izplatības ierobežošanas pasākumi, bet kuras ir ārpus Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 15. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās teritorijas, ir lietderīgi atļaut stādīt un potēt vienas un tās pašas augu sugas augus, kuri uz inficētajā zonā vismaz pēdējos divos gados veiktu apsekojumu pamata ir testēti un atzīti par brīviem no norādītā kaitīgā organisma.

(19) Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 19. panta a) punkts norādītos augus atļauj pārvietot tad, ja visā to ražošanas ciklā tie ir audzēti vietā, kurai ir piešķirta atļauja, vai šādā vietā ir atradušies vismaz pēdējos trīs gadus. Šis periods būtu jāsaīsina no trim gadiem līdz vienam, paturot prātā attiecīgos spēkā esošos pasākumus, kas nodrošina, ka augi ir brīvi no norādītā kaitīgā organisma.

(20) Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 23. pants noteic tādu augu pārvietošanas noteikumus, kas daļu sava dzīves cikla audzēti norobežotā teritorijā. Lai nodrošinātu saskanību ar 18. pantā izklāstītajiem īpašajiem noteikumiem par norādīto augu stādīšanu inficētajās zonās, ir jāprecizē, ka inficēto zonu ziņā šādiem augiem ir jāatbilst arī minētā panta prasībām.

(21) No Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 24. panta 1. punkta b) apakšpunkta ir lietderīgi svītrot prasību atļauju piešķirt kā fiziski aizsargātām vietām, jo tas jau ir atrunāts minētā panta ievaddaļā. Turklāt, un lai fitosanitāro aizsardzību nodrošinātu visaugstākajā iespējamā līmenī, minētā panta c) punktā būtu jāprecizē, ka vismaz pēdējā no divām pārbaudēm vajadzētu būt ietvertai paraugu ņemšanai un testēšanai.

(22) Ir pierādīts, ka *Lavandula angustifolia* Mill., *Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel., *Lavandula latifolia* Medik., *Lavandula stoechas* L. un *Salvia rosmarinus* Spenn. ar norādīto kaitīgo organismu inficējas atkārtoti un ka šīs sugas veido vieglu izplatības ceļu, kas attiecas uz šā kaitīgā organisma izplatīšanos pa Savienības teritoriju. Tāpēc tās būtu jāiekļauj Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 25. panta 2. punkta, 28. panta d) punkta un 29. panta e) punkta sarakstā, jo attiecībā uz augiem, kas norādītā kaitīgā organisma izplatīšanās ziņā rada vislielāko risku, ir noteiktas īpašas prasības.

(23) Lai profesionāliem operatoriem, kompetentajām iestādēm un visiem lietotājiem būtu lielāka skaidrība par attiecīgajām augu pasēm norādītā kaitīgā organisma sakarā, tādu augu pasēs, kurus pārvieto pa buferzonām vai no buferzonas uz inficētu zonu, vajadzētu būt norādei "Buferzona – *XYLEFA*".

(24) Trešajām valstīm ir grūtības fitosanitārā sertifikāta ailē "Izcelsmes vieta" ieviest garus tekstus vai kodus, ko prasa 29. panta c) punkts, 30. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) punkts un 30. panta 2. punkta d) apakšpunkta ii) punkts. Lai vienkāršotu fitosanitāro sertifikātu informācijas aizpildīšanu, norādi par vietu, kur šī detalizētā informācija ir jāiesniedz, minētajos sertifikātos ir lietderīgi svītrot.

(25) Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 32. panta 2. punkta atsauce uz saimniekaugiem neatbilst minētā panta tvērumam, jo pants attiecas uz oficiālajām norādīto augu pārvietošanas kontrolpārbaudēm. Tāpēc minētais pants būtu attiecīgi jālabo.

(26) Ņemot vērā mērķi racionalizēt un samazināt ziņošanas pienākumus un administratīvo slogu, Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 35. panta 2. punktā noteiktais dalībvalstu pienākums Komisijai nosūtīt plānu par noteiktiem pasākumiem būtu jāatceļ, jo minētās regulas piemērošanā tas nav noderējis.

(27) Kopš ir pieņemta Īstenošanas regula (ES) 2020/1201, Iestāde ir atjauninājusi savu datubāzi, kurā ir iekļauti stādīšanai paredzētie augi (izņemot sēklas), par ko ir zināms, ka tie pret norādīto kaitīgo organismu ir uzņēmīgi ([4]). Tātad kā noteiktu norādītā kaitīgā organisma pasugu saimniekaugi Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 I un II pielikumā būtu jāiekļauj *Acer granatense* Boiss., *Castanea sativa* Mill., *Chenopodium album* L., *Clinopodium nepeta* (L.) Kuntze, *Cornus sanguinea* L., *Fraxinus angustifolia* Vahl, *Grevillea rosmarinifolia* A. Cunn., *Liquidambar styraciflua* L., *Lonicera periclymenum* L., *Mentha suaveolens* Ehrh., *Pyracantha coccinea* M. Roem. un *Senecio inaequidens* Dc.

([4]) *Xylella* spp. saimniekaugu datubāzes sistemātiskās literatūras meklēšanas atjauninājums līdz 2023. gada 30. jūnijam. *EFSA Journal* 2023; 21:e8477, DOI: https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8477.

(28) Kas attiecas uz *Rhamnus* L. ģinti, Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 I un II pielikumā ir lietderīgi norādīt sugu *Rhamnus alaternus* L., jo saskaņā ar atjaunināto *Xylella* spp. saimniekaugu sarakstu Iestādes datubāzē uzņēmība pret inficēšanos ar *Xylella fastidiosa* pasugu *multiplex* ir konstatēta tikai šai sugai.

(29) Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 II pielikumā no tādu norādīto augu saraksta, kuri ir uzņēmīgi pret *Xylella fastidiosa* pasugu *multiplex*, būtu jāsvītro *Salvia apiana* Jeps., jo sarakstā kā norādītais augs tas bija iekļauts kļūdaini.

(30) Kopš pieņemta Īstenošanas regula (ES) 2020/1201, norādītā kaitīgā organisma pasugu noteikšanai ir izstrādāti jauni molekulāri testi. Šie testi ir iekļauti Eiropas un Vidusjūras augu aizsardzības organizācijas (*EPPO*) diagnostikas standartā ([5]), un tos ir validējusi arī Eiropas references laboratorija. Tālab tie būtu jāiekļauj Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 IV pielikumā.

(31) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/1770 ([6]) sniedz tādu stādāmu augu sarakstu, kas nav atbrīvoti no Regulas (ES) 2016/2031 83. panta 2. punkta prasības par augu pasu izsekojamības kodu. Minētajā sarakstā būtu jāiekļauj augi, kas inficējas ar norādīto kaitīgo organismu un kas ir pievienoti Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 25. panta 2. punktā, 28. panta d) punktā un 29. panta e) punktā.

(32) Tādēļ Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 un (ES) 2020/1770 būtu attiecīgi jāgroza.

(33) Tādu stādīšanai paredzētu augu, izņemot sēklas, kas pieder pie sugām *Lavandula angustifolia* Mill., *Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel., *Lavandula latifolia* Medik., *Lavandula stoechas* L. un *Salvia rosmarinus* Spenn, iekļaušana Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 25. panta 2. punkta, 28. panta d) punkta un 29. panta e) punkta tvērumā un to augu sarakstā, kuru sakarā uz Īstenošanas regulas (ES) 2020/1770 pamata ir jābūt izsekojamības kodam, būtu jāpiemēro no 2025. gada 1. jūlija. Tas vajadzīgs, lai kompetentajām iestādēm un profesionālajiem operatoriem pietiktu laika pielāgoties šīm jaunajām prasībām.

(34) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Īstenošanas regulā (ES) 2020/1201

Īstenošanas regulu (ES) 2020/1201 groza šādi:

1) regulas 1. pantam pievieno šādu punktu:

"d) "vektors" ir *Cicadomorpha* kukaiņi, par kuriem zināms, ka tie norādīto kaitīgo organismu pārnes uz augiem, vai jebkuri citi kukaiņi, par kuriem ir aizdomas, ka tie norādīto kaitīgo organismu pārnes uz augiem.";

2) regulas 2. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Lai savā teritorijā atklātu norādīto kaitīgo organismu, dalībvalstis saimniekaugus – un tad, ja ir aizdomas par inficēšanos, jebkuru citu sugu augus – katru gadu apseko. Tādi apsekojumi var aptvert arī vektorus (vektoru klātbūtni).";

([5]) PM7/24(5) *Xylella fastidiosa*. DOI: https://doi.org/10.1111/epp.12923.

([6]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/1770 (2020. gada 26. novembris) par stādāmu augu veidiem un sugām, uz ko neattiecina izņēmumu no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 prasības par izsekojamības kodu augu pasēs, un ar ko atceļ Komisijas Direktīvu 92/105/EEK (OV L 398, 27.11.2020., 6. lpp., ELI http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1770/oj).

b) panta 3. punktam pievieno šādu daļu:

"Dalībvalstīs, kur norādītais kaitīgais organisms ekoklimatisko apstākļu dēļ brīvā dabā ieviesties nevar, apsekojumus veic tikai vietās, kuras nav brīvā dabā, kurās audzē saimniekaugus un kuras, visdrīzāk, radīs risku norādītajam kaitīgajam organismam izplatīties pa Savienības teritoriju.";

c) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. Minētos apsekojumus veido paraugu vākšana un stādīšanai paredzēto augu un attiecīgā gadījumā vektoru testēšana. Ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (Iestāde) "Statistiski pamatotu un uz riska analīzi balstītu *Xylella fastidiosa* apsekojumu pamatnostādnes", izmantotie apsekojuma projekts un paraugu ņemšanas shēma ar pietiekamu ticamības līmeni spēj atklāt zemu norādītā kaitīgā organisma klātbūtnes līmeni attiecīgajā dalībvalstī.

4.a Ja kādā teritorijā, kurā norādītais kaitīgais organisms nav sastopams, kādam vektoram ir apstiprināta norādītā kaitīgā organisma klātbūtne, ja ir aizdomas par inficēšanos, attiecīgā dalībvalsts vismaz 400 m rādiusu ap inficētā vektora konstatējuma vietu (atradi) nekavējoties apseko un no saimniekaugiem un citu sugu augiem ņem paraugus un tos testē.";

3) regulas 4. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Ja norādītā kaitīgā organisma klātbūtne augos ir oficiāli apstiprināta, attiecīgā dalībvalsts tūlīt izveido norobežotu teritoriju.";

4) regulas 5. panta 4. punktu groza šādi:

a) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) teritorijai, kurā norādītā kaitīgā organisma klātbūtne ir apstiprināta pirmo reizi, vismaz vienu gadu veic ikgadēju apsekojumu, lai noteiktu, vai inficēti ir arī kādi citi augi un vai būtu jāveic turpmāki pasākumi;";

b) pievieno šādu daļu:

"Pirmās daļas a) apakšpunktā minēto apsekojumu veido paraugu vākšana testēšanai, kurā izmanto vienu no IV pielikumā sniegtajiem molekulārajiem testiem. Apsekojuma projekts un paraugu ņemšanas shēma dod iespēju ar vismaz 90 % ticamību noteikt inficēto augu klātbūtnes līmeni 1 %;";

5) regulas 7. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"e) norādītie augi, izņemot c) un d) apakšpunktā minētos augus, no kuriem nav nekavējoties ņemti paraugi un kuri nav nekavējoties molekulāri testēti.";

ii) pievieno šādas daļas:

"Pirmās daļas e) apakšpunktā minētie norādītie augi, kam testos uz norādītā kaitīgā organisma klātbūtni rezultāts bijis negatīvs, nav jāizņem.

Atkāpjoties no e) apakšpunkta, dalībvalstis var nolemt, ka tajā norobežotajā teritorijā no norādītajiem augiem, kuriem, balstoties uz saskaņā ar e) apakšpunktu veiktās paraugu ņemšanas un testēšanas rezultātiem un uz 10. panta pamata veiktiem apsekojumiem, pēdējo divu gadu laikā inficēšanās ar norādīto kaitīgo organismu nav konstatēta, paraugus nekavējoties neņem un augus netestē. Tomēr tādiem augiem veic ikgadējus apsekojumus saskaņā ar 10. pantu.";

b) panta 3. punkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Atkāpjoties no 1. punkta b), c) un d) apakšpunkta, dalībvalstis var nolemt, ka atsevišķi norādītie augi, par kuriem ir oficiāli noteikts, ka tie ir augi ar vēsturisku vērtību vai koki ar īpašu sociālu vērtību, kultūrvērtību vai vidisku vērtību, un kuru nociršanai būtu nepieņemama ietekme vai uz kuru aizsardzību attiecas īpaši valsts vai Savienības noteikumi, nav jāizņem, ja vien ir izpildīti visi šie nosacījumi:";

6) regulas 8. pantu aizstāj ar šādu:

"*8. pants*

Pasākumi pret norādītā kaitīgā organisma vektoriem

1. Attiecīgā dalībvalsts inficētajā zonā piemēro attiecīgas fitosanitārās apstrādes pret norādītā kaitīgā organisma vektorpopulāciju visās tā attīstības stadijās. Konkrētāk, minētās apstrādes tā piemēro vektoru lidošanas sezonā pirms 7. panta 1. punktā minētās augu izņemšanas un tās laikā. Pie šīs prakses pieder efektīva ķīmiska, bioloģiska vai mehāniska apstrāde pret šiem vektoriem, kurā ņemti vērā vietējie apstākļi.

2. Attiecīgā dalībvalsts:

a) gada vispiemērotākajā laikā neatkarīgi no tā, vai attiecīgie augi aizvākti, lauksaimniecības platībās, inficētajā zonā un buferzonā piemēro lauksaimniecības praksi norādītā kaitīgā organisma vektorpopulācijas kontrolei visās tā attīstības stadijās;

b) gada vispiemērotākajā laikā neatkarīgi no tā, vai attiecīgie augi aizvākti, teritorijās, kas nav lauksaimniecības platības, vismaz inficētajās zonās, piemēro pasākumus norādītā kaitīgā organisma vektorpopulācijas kontrolei visās tā attīstības stadijās.

Pie pirmās daļas a) apakšpunktā minētās lauksaimniecības prakses un pirmās daļas b) apakšpunktā minētajiem pasākumiem attiecīgā gadījumā pieder efektīva ķīmiska, bioloģiska vai mehāniska apstrāde pret vektoriem, kurā ņemti vērā vietējie apstākļi.";

7) regulas 9. pantam pievieno šādu punktu:

"3. Ja attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde nolemj 2. punktā minēto koksni neiznīcināt, tā pārliecinās, vai šī koksne ir bez lapām un zariem.";

8) regulas 14. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. 13. panta 1. punktā minētajiem augiem pirms izņemšanas, jo īpaši vektoru lidošanas sezonā, un ap 13. panta 2. punktā minētajiem augiem attiecīgā dalībvalsts veic attiecīgas fitosanitārās apstrādes pret norādītā kaitīgā organisma vektorpopulāciju visās tā attīstības stadijās. Pie šīm apstrādēm, ņemot vērā vietējos apstākļus, pieder efektīva ķīmiska, bioloģiska vai mehāniska apstrāde pret vektoriem.";

9) regulas 15. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) teritorijā, kas atrodas vismaz 2 km no inficētās zonas robežas ar buferzonu;";

10) regulas 16. pantam pievieno šādu punktu:

"3. Ja attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde nolemj 2. punktā minēto koksni neiznīcināt, tā pārliecinās, vai šī koksne ir bez lapām un zariem.";

11) regulas 18. pantu groza šādi:

a) panta b) un c) punktu aizstāj ar šādiem:

"b) šie norādītie augi tiek stādīti vai potēti inficētajās zonās, kuras ir norādītas III pielikuma sarakstā, bet atrodas ārpus 15. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās teritorijas, un vēlams, lai šie augi piederētu pie šķirnēm, par kurām novērtēts, ka attiecībā uz norādīto kaitīgo organismu tās ir rezistentas vai panesīgas, vai piederētu pie vienas un tās pašas tādu augu sugas, kuri uz inficētajā zonā vismaz pēdējos divos gados veiktu apsekojumu pamata ir testēti un atzīti par brīviem no norādītā kaitīgā organisma;

c) šie norādītie augi pieder pie vienas un tās pašas tādu augu sugas, kuri ir testēti un, pamatojoties uz apsekošanas pasākumiem, kas saskaņā ar 10. pantu veikti vismaz pēdējos divus gadus, atzīti par brīviem no norādītā kaitīgā organisma un pārstādīti inficētajās zonās, kuras izveidotas izskaušanas vajadzībām;";

b) pievieno šādu punktu:

"d) norādītos augus, kas nav b) punktā minētie augi, var stādīt zinātniskiem mērķiem, ja vien tie ir iestādīti ārpus 15. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajām teritorijām.";

12) regulas 19. panta a) punktu aizstāj ar šādu:

"a) norādītie augi visā to ražošanas ciklā ir audzēti vietā, kurai saskaņā ar 24. pantu ir piešķirta atļauja, vai šādā vietā atradušies vismaz vienu gadu;";

13) regulas 23. panta a) punktu aizstāj ar šādu:

"a) šie norādītie augi ir audzēti vietā, kas pieder operatoram, kurš ir reģistrēts saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 65. pantu, un inficētās zonas gadījumā šī vieta atbilst 18. panta prasībām;";

14) regulas 24. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"b) tā ir pret norādīto kaitīgo organismu un tā vektoriem fiziski aizsargāta vieta;

c) kompetentā iestāde tajā katru gadu vispiemērotākajā laikā ir veikusi vismaz divas pārbaudes, no kurām pēdējā ietvērusi paraugu ņemšanu un testēšanu tik tuvu pārvietošanas laikam, cik iespējams.";

15) regulas 25. panta 2. punkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Atkāpjoties no 1. punkta, tādus stādīšanai paredzētus augus, izņemot sēklas, kas pieder pie sugām *Coffea* L., *Lavandula angustifolia* Mill., *Lavandula dentata* L., *Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel., *Lavandula latifolia* Medik., *Lavandula stoechas* L., *Nerium oleander* L., *Olea europaea* L., *Polygala myrtifolia* L., *Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb un *Salvia rosmarinus* Spenn., pa Savienības teritoriju pirmo reizi pārvietot var tikai tad, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:";

16) regulas 27. panta otrās daļas b) punktu aizstāj ar šādu:

"b) ja augus pārvieto tikai pa šo buferzonu vai no buferzonas uz inficēto zonu, blakus izsekojamības kodam, kas minēts Regulas (ES) 2016/2031 VII pielikuma A daļas 1. punkta e) apakšpunktā, iekļauj norādi "Buferzona – *XYLEFA*".";

17) regulas 28. pantu groza šādi:

a) panta a) punktu aizstāj ar šādu:

"a) attiecīgās trešās valsts nacionālā augu aizsardzības organizācija ir Komisijai rakstiski paziņojusi: balstoties uz kompetentās iestādes veiktu pārbaudi, paraugu ņemšanu un molekulāro testēšanu, kurā izmantots kāds no IV pielikuma sarakstā norādītajiem testiem, ir zināms, ka norādītais kaitīgais organisms valstī nav sastopams, un ievērojot *ISPM* Nr. 4 (*) un ņemot vērā Iestādes "Statistiski pamatotu un uz riska analīzi balstītu *Xylella fastidiosa* apsekojumu pamatnostādnes", izmantotajiem apsekojuma projektam un paraugu ņemšanas shēmai ar pietiekamu ticamības līmeni spējot noteikt zemu norādītā kaitīgā organisma klātbūtnes līmeni;

(*) Fitosanitāro pasākumu starptautiskie standarti Nr. 4 (*ISPM* Nr. 4) *Requirements for the establishment of pest free areas* ("No kaitīgā organisma brīvu apgabalu noteikšanas prasības").";

b) panta d) punktu aizstāj ar šādu:

"d) tādi stādīšanai paredzēti augi, izņemot sēklas, kas pieder pie sugām *Coffea* L., *Lavandula angustifolia* Mill., *Lavandula dentata* L., *Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel., *Lavandula latifolia* Medik., *Lavandula stoechas* L., *Nerium oleander* L., *Olea europaea* L., *Polygala myrtifolia* L., *Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb un *Salvia rosmarinus* Spenn., ir audzēti vietā, kuru kompetentā iestāde pārbauda katru gadu, un pārbaudi uz norādītā kaitīgā organisma klātbūtni šiem augiem piemērotā laikā veic ar paraugu ņemšanu un testēšanu, kas norādīta IV pielikuma sarakstā, un izmantojot paraugu ņemšanas shēmu, kura ar vismaz 80 % ticamību spēj noteikt inficēto augu klātbūtnes līmeni 1 %;";

18) regulas 29. pantu groza šādi:

a) panta a) punktu aizstāj ar šādu:

"a) šie saimniekaugi ir cēlušies teritorijā, kuru attiecīgā nacionālā augu aizsardzības organizācija saskaņā ar *ISPM* Nr. 4 un uz tādu oficiālu apsekojumu pamata, kas balstās uz paraugu ņemšanu un testēšanu, kurā izmantots kāds no IV pielikuma sarakstā norādītajiem testiem, un ņemot vērā Iestādes "Statistiski pamatotu un uz riska analīzi balstītu *Xylella fastidiosa* apsekojumu pamatnostādnes", un izmantotajiem apsekojuma projektam un paraugu ņemšanas shēmai ar pietiekamu ticamības līmeni spējot noteikt zemu norādītā kaitīgā organisma klātbūtnes līmeni, ir paziņojusi par brīvu no norādītā kaitīgā organisma;";

b) panta c) punktu aizstāj ar šādu:

"c) saimniekaugiem līdzi dots ir fitosanitārais sertifikāts, kura ailē "izcelsmes vieta" norādīts, ka visi attiecīgie saimniekaugi visā dzīves ciklā ir atradušies a) punktā minētajā teritorijā, konkrēti sniedzot šīs teritorijas nosaukumu;";

c) panta e) punktu aizstāj ar šādu:

"e) tādi stādīšanai paredzēti augi, izņemot sēklas, kas pieder pie sugām *Coffea* L., *Lavandula angustifolia* Mill., *Lavandula dentata* L., *Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel., *Lavandula latifolia* Medik., *Lavandula stoechas* L., *Nerium oleander* L., *Olea europaea* L., *Polygala myrtifolia* L., *Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb un *Salvia rosmarinus* Spenn., ir audzēti vietā, kuru kompetentā iestāde katru gadu pārbauda, un pārbaudi attiecībā uz norādītā kaitīgā organisma klātbūtni šiem augiem piemērotā laikā veic ar paraugu ņemšanu un testēšanu, kas norādīta IV pielikuma sarakstā, un izmantojot paraugu ņemšanas shēmu, kura ar vismaz 80 % ticamību spēj noteikt inficēto augu klātbūtnes līmeni 1 %;";

19) regulas 30. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) punktu aizstāj ar šādu:

"ii) no kaitīgajiem organismiem brīvās(-o) ražošanas vietas(-u) nosaukums vai kods;";

b) panta 2. punkta d) apakšpunkta ii) punktu aizstāj ar šādu:

"ii) no kaitīgajiem organismiem brīvās(-o) ražošanas vietas(-u) nosaukums vai kods.";

20) regulas 35. panta 2. un 3. punktu svītro;

21) pielikumus groza saskaņā ar šīs regulas I pielikumu.

2. pants

Labojumi Īstenošanas regulā (ES) 2020/1201

Īstenošanas regulu (ES) 2020/1201 labo šādi:

1) regulas 32. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Šādas kontrolpārbaudes veic vismaz tajās vietās, arī uz ceļiem, lidostās un ostās, kur norādītos augus no inficētajām zonām pārvieto uz buferzonām vai citām Savienības teritorijas daļām.";

2) regulas II pielikuma sarakstā "Norādītie augi, kuri ir uzņēmīgi pret *Xylella fastidiosa* pasugu *multiplex*" ierakstu "*Salvia apiana* Jeps." svītro.

3. pants

Grozījumi Īstenošanas regulā (ES) 2020/1770

Īstenošanas regulas (ES) 2020/1770 pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas II pielikumu.

4. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Regulas 1. panta 15. punktu, 17. punkta b) apakšpunktu, 18. punkta c) apakšpunktu un 3. pantu piemēro no 2025. gada 1. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 26. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

I PIELIKUMS

GROZĪJUMI ĪSTENOŠANAS REGULĀ (ES) 2020/1201

Īstenošanas regulas (ES) 2020/1201 pielikumus groza šādi:

1) I pielikumu groza šādi:

a) starp "*Carya* Nutt." un "*Catharanthus roseus* (L.) G.Don" iekļauj šādu ierakstu:

"*Castanea sativa* Mill.";

b) starp "*Clematis vitalba* L." un "*Coelorachis cylindrica* (Michx.) Nash" iekļauj šādu ierakstu:

"*Clinopodium nepeta* (L.) Kuntze";

c) starp "*Coprosma repens* A.Rich." un "*Coronilla* L." iekļauj šādu ierakstu:

"*Cornus sanguinea* L.";

d) starp "*Grevillea juniperina* Br." un "*Hebe* Comm. ex Juss." iekļauj šādu ierakstu:

"*Grevillea rosmarinifolia* A. Cunn.";

e) starp "*Lonicera japonica* Thunb." un "*Lupinus aridorum* McFarlin ex Beckner" iekļauj šādu ierakstu:

"*Lonicera periclymenum* L.";

f) starp "*Medicago sativa* L." un "*Metrosideros* Banks ex Gaertn." iekļauj šādu ierakstu:

"*Mentha suaveolens* Ehrh.";

g) starp "*Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn" un "*Pyrus* L." iekļauj šādu ierakstu:

"*Pyracantha coccinea* M. Roem.";

h) ierakstu "*Rhamnus* L." aizstāj ar šādu:

"*Rhamnus alaternus* L.";

i) starp "*Scabiosa atropurpurea* var. *maritima* L." un "*Setaria magna* Griseb." iekļauj šādu ierakstu:

"*Senecio inaequidens* DC.";

2) regulas II pielikumu groza šādi:

a) sarakstu ar "Norādītie augi, kuri ir uzņēmīgi pret *Xylella fastidiosa* pasugu *fastidiosa*" groza šādi:

i) starp "*Ficus carica* L." un "*Genista lucida* (L.)" iekļauj šādu ierakstu:

"*Fraxinus angustifolia* Vahl";

ii) starp "*Juglans regia* L." un "*Lupinus aridorum* McFarlin ex Beckner" iekļauj šādu ierakstu:

"*Liquidambar styraciflua* L.";

iii) starp "*Psidium* L." un "*Rhamnus alaternus* L." iekļauj šādu ierakstu:

"*Quercus ilex* L.";

iv) starp "*Rhamnus alaternus* L." un "*Rubus rigidus* Sm." iekļauj šādu ierakstu:

"*Rubus ideaus* L.";

b) sarakstu ar "Norādītie augi, kuri ir uzņēmīgi pret *Xylella fastidiosa* pasugu *multiplex*" groza šādi:

i) starp "*Acacia* Mill." un "*Acer griseum* (Franch.) Pax" iekļauj šādu ierakstu:

"*Acer granatense* Boiss.";

ii) starp "*Carya* Nutt." un "*Celtis occidentalis* (L.)" iekļauj šādu ierakstu:

"*Castanea sativa* Mill.";

iii) starp "*Cercis siliquastrum* L." un "*Chionanthus* (L.)" iekļauj šādu ierakstu:
"*Chenopodium album* L.";

iv) starp "*Clematis vitalba* L." un "*Convolvulus cneorum* L." iekļauj šādu ierakstu:
"*Clinopodium nepeta* (L.) Kuntze";

v) starp "*Coprosma repens* A.Rich." un "*Coronilla* L." iekļauj šādu ierakstu:
"*Cornus sanguinea* L.";

vi) starp "*Grevillea juniperina* Br." un "*Hebe* Comm. ex Juss." iekļauj šādu ierakstu:
"*Grevillea rosmarinifolia* A. Cunn.";

vii) starp "*Lonicera japonica* Thunb." un "*Lupinus aridorum* McFarlin ex Beckner" iekļauj šādu ierakstu:
"*Lonicera periclymenum* L.";

viii) starp "*Medicago sativa* L." un "*Metrosideros* Banks ex Gaertn." iekļauj šādu ierakstu:
"*Mentha suaveolens* Ehrh.";

ix) ierakstu "*Rhamnus* L." aizstāj ar šādu:
"*Rhamnus alaternus* L.";

x) starp "*Scabiosa atropurpurea* var. *maritima* L." un "*Solidago virgaurea* L." iekļauj šādu ierakstu:
"*Senecio inaequidens* DC.";

3) regulas III pielikumu papildina ar šādu D daļu:

"D DAĻA

Portugāles inficētā zona

Portugāles inficētajā zonā ietilpst šāda teritorija:

Portu reģions

Daļa no šādām Ešpiņu pašvaldības teritoriālajām vienībām:
Anta e Guetim
Espinho
Silvalde

Gondumaras pašvaldības teritoriālās vienības:
Gondomar (São Cosme), Valbom e Jovim

Daļa no šādām Gondumaras pašvaldības teritoriālajām vienībām:
Baguim do Monte (Rio Tinto)
Fânzeres e São Pedro da Cova
Foz do Sousa e Covelo
Melres e Medas
Rio Tinto

Daļa no šādām Majas pašvaldības teritoriālajām vienībām:
Pedrouços

Daļa no šādām Matuziņošas pašvaldības teritoriālajām vienībām:
Custóias, Leça do Balio e Guifões
São Mamede de Infesta e Senhora da Hora

Portu pašvaldības teritoriālās vienības:
Bonfim
Campanhã
Cedofeita, Ildefonso, Sé, Miragaia, Nicolau, Vitória
Paranhos

Daļa no šādām Portu pašvaldības teritoriālajām vienībām:
Aldoar, Foz do Douro e Nevogilde
Lordelo do Ouro e Massarelos
Ramalde

Santamarija da Feiras pašvaldības teritoriālās vienības:
Argoncilhe
Fiães
Nogueira da Regedoura
Sanguedo

Daļa no šādām Santamarija da Feiras pašvaldības teritoriālajām vienībām:
Caldas de São Jorge e Pigeiros
Canedo, Vale e Vila Maior
Lobão, Gião, Louredo e Guisande
Lourosa
Mozelos
Santa Maria de Lamas
São João de Ver
São Paio de Oleiros

Vila Novas de Gajas pašvaldības teritorijā:
visas teritoriālās vienības";

4) regulas IV pielikuma B daļā "*Xylella fastidiosa* pasugu noteikšanas molekulārie testi" pievieno šādus punktus:

"4. Reāllaika PĶR, balstās uz *Dupas et al.*, 2019. g., nosaka visas pasugas (*);

5. Reāllaika PĶR, balstās uz *Hodgetts et al.*, 2021. g., nosaka visas pasugas (**).

_____

(*) DOI: 10.3389/fpls.2019.01732.
(**) DOI: 10.1111/jam.14903."

II PIELIKUMS

GROZĪJUMI ĪSTENOŠANAS REGULĀ (ES) 2020/1770

Īstenošanas regulas (ES) 2020/1770 pielikumu groza šādi:

1) starp "*Coffea*" un "*Lavandula dentata* L." iekļauj šādu ierakstu:
"*Lavandula angustifolia* Mill.";

2) starp "*Lavandula dentata* L." un "*Nerium oleander* L." iekļauj šādus ierakstus:
"*Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel.
Lavandula latifolia Medik.
Lavandula stoechas L.";

3) starp "*Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb" un "*Solanum tuberosum* L." iekļauj šādu ierakstu:
"*Salvia rosmarinus* Spenn.".